

Цитування:

Мохнюк Р. С. Творчі спілки у процесі культуротворення громадянського суспільства. *Культура і сучасність* : альманах. 2021. № 1. С. 42-47.

Mokhnyuk R. (2021). Creative Unions in the Process of Cultural Creation of Civil Society. *Kultura i suchasnist: almanakh*, 1, 42-47 [in Ukrainian].

Мохнюк Руслан Степанович,
кандидат педагогічних наук,
директор Рівненського центру
підвищення кваліфікації
та перепідготовки працівників культури
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
rivne_nakkkim@ukr.net

ТВОРЧІ СПІЛКИ У ПРОЦЕСІ КУЛЬТУРОТВОРЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Метою роботи є здійснення аналізу фактологічно-практичного досвіду діяльності творчих спілок України у контексті культуротворення громадянського суспільства. **Методологія дослідження.** Загальнонаукові методи аналізу, синтезу, узагальнення, індукції, дедукції дозволяють представити матеріал в їх культурно-історичній цілісності, окреслити особливості функціонування творчих спілок та простежити їх вплив на розвиток громадянського суспільства. Дослідження культуротворчого модусу базується на використанні феноменологічного методу. **Наукова новизна** полягає у виокремленні культуротворчого аспекту діяльності творчих спілок щодо розвитку громадянського суспільства. **Практичне значення.** Дослідження може бути використане творчими спілками при плануванні, реалізації культурно-мистецьких проєктів, розробці тематичних науково-методичних матеріалів, а також при читанні дисциплін культурологічного спрямування у вищих навчальних закладах. **Висновки.** Фактологічно-практичний матеріал щодо діяльності творчих спілок в Україні існує у розрізненому, не систематизованому порядку. Творчі спілки в основі своєї діяльності заряджені на культуротворчий підхід до пошуку та здійснення сучасних проєктів, що здебільшого мають кластерний характер. Культуротворчий модус креативних проєктів, що поєднує в собі зміст і форму з їх естетико-художнім відтворенням дійсності, ціннісно-смісловими домінантами, новаторськими відкриттями, самобутністю, є визначальним у питанні розвитку громадянського суспільства.

Ключові слова: культуротворчість, творчі спілки, регіональні творчі спілки, громадянське суспільство, культурно-мистецькі проєкти, кластеризація творчих проєктів.

Mokhnyuk Ruslan, PhD in Pedagogics, director of Rivne Centre of Enhancing to Qualification and Retraining of Workers of Culture, National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts

Creative Unions in the Process of Cultural Creation of Civil Society

The purpose of the article is to analyze the factual and practical experience of creative unions of Ukraine in the context of cultural creation of civil society. **Methodology.** General scientific methods of analysis, synthesis, generalization, induction, deduction allow to present the material in their cultural and historical integrity, to outline the features of the functioning of creative unions and to trace their impact on the development of civil society. The study of cultural mode is based on the use of the phenomenological method. **Scientific novelty** is to highlight the cultural aspect of the activities of creative unions for the development of civil society. The research can be used by creative unions in planning, implementation of cultural and artistic projects, development of thematic scientific and methodological materials, as well as in reading cultural disciplines in higher education. **Conclusions.** Factual and practical material on the activities of creative unions in Ukraine exists in a separate, non-systematic manner. Creative unions are basically charged with a cultural approach to the search for and implementation of modern projects, which are mostly clustered in nature. The cultural mode of creative projects, combining content and form with their aesthetic and artistic reproduction of reality, value-semantic dominants, innovative discoveries, identity, are decisive in the development of civil society.

Key words: cultural-creative, creative unions, regional creative unions, civil society, cultural and artistic projects, clustering of creative projects.

Актуальність теми дослідження. Діяльність творчих спілок, об'єднань у галузі культури та мистецтва апіорі постулюється з розвитком

громадянського суспільства. Їх культуротворчі підвалини заклали творчі особистості минувшини, представляючи свої твори на

виставках, у публікаціях, під час сценічного виконання, кіно-, теле-, відеопоказу. Культурно-мистецькі твори, що є кінцевим результатом культури та різних видів, жанрів мистецтв, що продукують члени творчих спілок, виконують інтегративну роль, формуючи, розвиваючи систему креативного мислення особистості. Ідеї, поняття, концепції закладені у художніх творах митцями – членами творчих спілок, спонукають до критичного осмислення явищ, подій тощо. Культуротворчий модуль різних видів мистецтв з їх структурно-кодовою побудовою у процесі комплексного до них підходу концентрує внутрішній духовно-емоційний зміст твору і цінності особистості, водночас слугуючи могутнім засобом трансляції й комунікативного обміну з широким загалом споживачів, що, своєю чергою, активізує розвиток громадянського суспільства в Україні. Саме такий комплексний підхід актуалізує заявлену нами тему. Ситуація з діяльністю творчих спілок в Україні на сьогодні не є однозначною. Вона векторизується від сприйняття їх діяльності та активної участі в ній до повного заперечення таких інституцій. Але попри все вони існують, мають свою історію та різноманітний спектр діяльності, що не достатньо опрацьована науковцями. У тому, що склалася така ситуація, є недоопрацювання і самих спілок, що не достатньо себе рекламують.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукових досліджень щодо діяльності творчих спілок є вкрай незначна кількість. Ця теза присутня і в «Аналітичному звіті за результатами оцінювання ефективності застосування окремих законодавчих актів України, що регламентують державну підтримку творчих спілок», підготовленому національним експертом проєкту Європейського Союзу П. Білашем на замовлення Програми розвитку ООН в Україні для слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (2021 р.). У ньому зазначено: «Проблематика діяльності та розвитку творчих спілок в Україні практично не досліджена, самі творчі спілки за малим винятком не достатньо уваги приділяють власній популяризації, практично не розробляють комунікаційних стратегій, а тому про їх існування майже не відомо широкому загалу» [1, 3]. У Звіті подано коротку історичну довідку функціонування творчих спілок в Україні, огляд зарубіжного досвіду, аналіз законодавства, фінансово-економічні реалії існування, а також перелік зареєстрованих творчих спілок [1]. На сьогодні існують наукові розвідки, що частково дотичні

до заявленої нами теми. Вони окреслюють окремі історичні періоди існування творчих спілок та простежують їх функціонування на окремих локусах. Так, на основі опублікованих і архівних матеріалів І. Міщенко досліджує, окрім іншого, роль художніх товариств у мистецькому процесі на Буковині кінця XIX – першої половини XX століття. У висновках вона зазначає, що у художньому житті Буковини значимими були численні мистецькі спілки, що сприяли об'єднанню митців, захисту їх професійних інтересів та популяризації образотворчості й художнього ремесла серед широких верств населення [4]. Культурно-мистецький потенціал Рівненщини у цілому ряді наукових робіт досліджує С. Виткалов, зокрема, він подає галерею творчих портретів персоналій – членів творчих спілок України та побіжно торкається проблем функціонування творчих спілок [2]. Так, у монографії «Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: митці, художні колективи та організатори культурно-мистецького життя краю» йдеться про «зростання кількості та посилення активності фахових товариств, об'єднань, асоціацій в краї (краєзнавців, композиторів, графіків, художників та ін.), що переймаються питаннями організації пошукової діяльності, вивчення, збереження та пропаганди національно-культурної спадщини в її регіональному контексті» [2, 333.]

Мета дослідження – здійснити аналіз фактологічно-практичного досвіду діяльності творчих спілок України у контексті культуротворення громадянського суспільства.

Методологія дослідження Сучасний методологічний інструментарій дає можливість поглянути на заявлену нами тему як на культурологічну проблему. Загальнонаукові методи аналізу, синтезу, узагальнення, індукції, дедукції дозволяють представити матеріал в їх культурно-історичній цілісності, окреслити особливості функціонування творчих спілок та простежити їх вплив на розвиток громадянського суспільства. Дослідження культуротворчого модулю базується на використанні феноменологічного та культурологічного методів.

Наукова новизна полягає у виокремленні культуротворчого аспекту діяльності творчих спілок щодо розвитку громадянського суспільства.

Практичне значення. Дослідження може бути використане творчими спілками при плануванні, реалізації культурно-мистецьких проєктів, розробці науково-методичних матеріалів з питання культуротворчого потенціалу розвитку громадянського

суспільства та місця у цьому процесі творчих спілок, а також при читанні дисциплін культурологічного спрямування у вищих навчальних закладах

Виклад основного матеріалу. Творчі спілки мають у наявності багатий фактологічно-практичний матеріал для культурологічного аналізу. Його інтерпретація у контексті культуротворення громадянського суспільства в Україні потребує вироблення наукових підходів з метою їх ефективного втілення в подальшому. Для початку скористаємось Переліком Національних творчих спілок, що подається на веб-сайті Міністерства культури України. Згідно інформації станом на 02.11.2020 року він є наступним: Національна спілка композиторів України, Національна Всеукраїнська музична спілка, Національна спілка кобзарів України, Національна спілка театральних діячів України, Національна хореографічна спілка України, Національна спілка кінематографістів України, Національна спілка художників України, Національна спілка фотохудожників України, Національна спілка майстрів народного мистецтва України, Національна спілка краєзнавців України, Національна спілка письменників України [5]. В «Аналітичному звіті за результатами оцінювання ефективності застосування окремих законодавчих актів України, що регламентують державну підтримку творчих спілок» окрім вищенаведених значаться: Національна спілка архітекторів України, Національна спілка журналістів України, Всеукраїнське товариство «Просвіта», Всеукраїнська творча спілка «Спілка дизайнерів України», Європейська медійна спілка, Національна Ліга українських композиторів, Спілка рекламистів України, Творча спілка «Асоціація діячів етнічного мистецтва». Окрім всеукраїнських спілок у переліку є регіональні: Обласна молодіжна творча спілка художників та мистецтвознавців (Житомир), Районна спілка художників «Арт-Свалява», Спілка фотохудожників Закарпаття, Чернігівська регіональна творча спілка кінематографістів [1, 7-20]. Державна реєстрація всеукраїнських творчих спілок, їх територіальних осередків та регіональних (місцевих) творчих спілок здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». Діяльність творчих спілок регламентується Законом України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» від 07.10.1997 р. за №554/97-ВР. У залежності від ситуації у подальшому до законів вносяться зміни та доповнення. Згідно

Єдиного реєстру громадських формувань в Україні є всеукраїнські з їх місцевими осередками та регіональними (місцевими) творчі спілки [3].

Зупинимось на культуротворчій діяльності місцевих, регіональних осередків окремих спілок щодо розвитку громадянського суспільства. Одним з найдавніших професійних творчих об'єднань митців України є Національна всеукраїнська музична спілка. Її першовитоком було Музичне товариство ім. М. Леонтовича, створене у 1922 р. за ініціативи видатних діячів української культури: К. Стеценка, П. Козицького, М. Вериківського, Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, Г. Верьовки, П. Демущього, М. Грінченка, Г. Хоткевича, Н. Городовенка та інших. Це був період прагнення творців до високого професіоналізму, універсальності жанрів та засобів виразності. Різні сторінки є в історії Національної всеукраїнської музичної спілки, від закриття до піднесення. Але 1998 року, враховуючи заслуги у ствердженні традицій і розвитку української національної культури, Кабінет Міністрів України своєю постановою надав Спілці статус «Національної». А ще раніше, 1995 року Всеукраїнська музична спілка увійшла до Міжнародної Музичної Ради ЮНЕСКО та до сьогодні бере активну участь у всесвітніх музичних проектах, задля сприяння розвитку дружніх творчих відносин музичних культур світу на основі їх рівноправ'я і взаємоповаги, що відповідає завданням розвитку української музичної культури, розумінню актуальних потреб міжнародного спілкування. Від імені Спілки в Міжнародній Музичній Раді виступає Національний Музичний Комітет України. Основною формою діяльності комітету, крім іншого, є пропозиція щодо міжнародних проектів та програм в рамках світового культурного співтовариства, а також проведення в Україні заходів, покликаних підносити міжнародний авторитет музичної України, зокрема це проведення наукових конференцій, міжнародних фестивалів, конкурсів, творчих лабораторій, майстер-класів.

Громадяноформуючий аспект діяльності Спілки постулюється з підвищенням професійного, наукового і загальнокультурного рівня членів Спілки, виховання творчої молоді, що головним чином проявляється під час втілення у життя культурно-мистецьких проектів. Цьому сприяє творча структура Спілки, де є більше 15 жанрово-фахових асоціацій та територіальних осередків в усіх областях України. На території Рівненщини діють асоціації: «Хорове товариство ім. М. Леонтовича» (голова –

О. Одинець); композиторів (голова – М. Корейчук); діячів фортепіанної музики (голова – В. Буцяк); діячів естрадного мистецтва (голова – М. Филипчук); діячів народно-інструментальної музики (голова – Н. Турко); діячів духової музики (голова – С. Цюлюпа); діячів фольклору (голова – В. Ковальчук); діячів музичної освіти (голова – П. Давидюк); діячів хореографічного мистецтва (голова – Б. Бунь); діячів академічного сольного співу (голова – Г. Швидків); діячів гітарної музики (голова – Т. Безюльов); діячів струнно-смичкових інструментів (голова – В. Подолянчук) [6, 5-7].

Рівненське обласне відділення Національної всеукраїнської музичної спілки запроваджує різновекторні проєкти залучаючи громадськість регіону. Серед іншого, 2000 року президія Рівненського відділення НВМС заснувала обласну мистецьку премію ім. Г. Жуковського, народного артиста України, уродженця м. Радивилів Рівненської обл., з метою вшанування його пам'яті та відзначення творчих працівників і колективів за значний внесок у розвиток музичного мистецтва. За ці роки лауреатами Премії стали як персоналії, так і творчі колективи, зокрема: М. Фесай (перший голова Спілки), М. Корейчук, В. Ковальчук, Г. Швидків, В. Сидорчук, інструментальне тріо Рівненської обласної філармонії «Контрасти», камерний хор Свято-Воскресенського собору «Воскресіння», народне вокально-інструментальне тріо Рівненського МБК «Срібна терція», ансамбль народної музики Рівненського музичного училища «Древляни» та ін. [6, 162].

За інформацією голови Рівненського обласного відділення НВМС А. Пастушенка, на Рівненщині проводиться більше десяти конкурсів і фестивалів, а саме: Всеукраїнський конкурс піаністів, Всеукраїнський конкурс виконавців на струнно-смичкових інструментах «ЧаРівні смички», Всеукраїнський конкурс вокалістів «Бурштинові солоспіви», Всеукраїнський фестиваль-конкурс виконавців на класичній гітарі «Гітаріада», Міжнародний фестиваль «Лірницька Покрова», Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Весняний первоцвіт», Фестиваль патріотичної пісні «Слава Україні! Героям слава!», Фестиваль української народної жартівливої пісні «Весела толока», Фестиваль «Зустрічаємо Різдво», Фестиваль-конкурс молодих виконавців української народної музики «З народного джерела» [6, 8]. Окрім того, пошанування творчих діячів краю є основою заснування конкурсів їх імені, що несе в собі громадянотворчий потенціал. Це Міжнародний конкурс виконавців на духових інструментах ім. В. Старченка,

Всеукраїнський конкурс молодих виконавців на ударних інструментах ім. Л. Котлара, Всеукраїнський конкурс хорового мистецтва ім. В. Пекаря.

Культуротворення громадянського суспільства доречно проілюструвати Фестивалем патріотичної пісні «Слава Україні! Героям слава!», що приурочується до Дня Незалежності України. Кожного року він відбувається на різних локаціях Рівненщини. 2017 рік, рік заснування – це с. Колоденка. У ньому взяли участь до 20-ти виконавців, ансамблів, хорів з області. Сама ідея, тема цього івенту підтверджує громадянотворчий аспект, про це свідчить і його структура та різноманітна програма: звучали українські козацькі, стрілецькі, повстанські пісні, а також твори, присвячені героям Небесної сотні, воїнам АТО, встановлена благодійна скринька для збору коштів захисникам України. 2018 рік – місце проведення с. Корнин. Програму склали: урочиста хода центром міста, вручення Почесних грамот учасникам АТО, патріотичні пісні у виконанні творчих колективів, солістів, виступ військового оркестру та демонстрація військовослужбовцями елементів бойової підготовки, виставка військової та аварійно-рятувальної техніки, організація рятувальниками смуги перешкод, яку долали юнаки. 2019 року фестиваль пройшов у с. Тайкури Корнинської об'єднаної громади. Відкрив дійство духовий оркестр, з промовою до присутніх звернувся настоятель храму. Іншими складовими програми були: привітальні слова керівників області та Корнинської ОТГ, виступи солістів, творчих колективів, козацькі забави, змагання, катання на конях, пригощання кулішем, фаер-шоу, знайомство з пожежно-рятувальною технікою та спроба молоді побути у ролі рятувальників. Надання переваги організаторами діяльнісній програмі фестивалю, де глядачі могли включитись у змагання сприяла піднесенню національної свідомості громади. Інший приклад, започаткований Інститутом мистецтв РДГУ спільно з Рівненським обласним відділенням НВМС (асоціацією діячів фортепіанної музики) «Всеукраїнський конкурс піаністів. Рівне-2018», що продовжив свою роботу і у наступних роках. Регіональний відкритий конкурс піаністів констатує культуротворчий підхід до розвитку фортепіанного мистецтва в краї, підтримку та зростання виконавчої майстерності молоді, утвердження престижу вітчизняної фортепіанної школи. Інтерес до конкурсу засвідчила представницька палітра його учасників. Це виконавці з Вінничини, Волині, Закарпаття, Київщини, Львівщини,

Рівненщини, Тернопільщини, Хмельниччини.

Окрім цього, кластерний підхід до роботи Спілки підтверджують такі проекти, як «Музичні діалоги з Андрієм Пастушенком» (співпраця з ТРК «Ритм»), телевізійний проєкт «РівнеМузФест», проведення звітних концертів з нагоди персональних ювілеїв та 95-річчя НВМС, мистецька феєрія майстрів сцени «Поліський край збирає митців».

Культуротворення громадянського суспільства доречно проілюструвати діяльністю театральних інституцій Рівненської області, що як первинні осередки відносяться до Львівського міжобласного відділення Національної спілки театральних діячів України. Це Рівненський обласний академічний український музично-драматичний театр, Рівненський академічний обласний театр ляльок, що є організаторами та беруть активну участь у різних проєктах Спілки. Зокрема, Рівненський академічний обласний театр ляльок був учасником Всеукраїнського театального Фестивалю-Премії «ГРА», що 2019 року другий рік поспіль проходив у Києві. Участь у ньому здійснюється на конкурсній основі за підсумками минулого календарного року. Кожен театр, незалежно від форми власності (державна, комунальна, приватна тощо), має право висувати на здобуття премії лише одну зі своїх прем'єр за принципом: «один заявник – одна заявка». Рівненський театр був номінантом на звання «кращої вистави для дітей» з виставою «Пливе човен, казок повен». Інші загальні номінації Фестивалю: «краща пошуково-експериментальна вистава», «краща музична вистава у жанрі опери/оперети/музиклу», «краща драматична вистава», «краща хореографічна/балетна/пластична вистава», «краща вистава камерної сцени» та індивідуальні номінації – за найкращі: жіночу роль, чоловічу роль, режисерську роботу, сценографію, пластичне рішення/хореографію, музичне (звукове) рішення вистави. Ефект катарсису від переосмислення глядачами різночасових подій досягався актуальністю тематики, режисерськими знахідками, сценографією, музичною палітрою тощо. Все це корелювалось громадянським змістонаповненням вистав – учасників проєкту.

Первинний осередок Національної спілки театральних діячів України Рівненський академічний український музично-драматичний театр святкуючи 2019 року 80 річчя від дня заснування залучав громадськість як до підготовки, так і проведення урочистостей. З нагоди ювілею був створений новий логотип, що був на всіх афішах заходів,

окрім цього організовувались: творчі зустрічі провідних акторів театру з глядачами у малій залі театру; виставки, присвячені історії розвитку театального мистецтва на Рівненщині в період 1939-2019 рр. у фойє театру; показ вистав аматорських театрів Рівного у малій залі театру; вистава під відкритим небом у рамках проєкту «Рівне. Літо. Музика»; показ кращих театральних костюмів у рамках «FASHION TIME», урочиста академія «Театру-80». Кластерний підхід зробив можливим урізноманітнити святкові урочистості. Так, у Рівненському обласному краєзнавчому музеї організована виставка до ювілею театру, відбулися зустрічі з акторами в бібліотеках міста, спільний концерт оркестрів театру та Рівненської обласної філармонії «Музика в театрі», найкращі постановки продемонстрували провідні театральні колективи України, Білорусі та Польщі. У рамках «Міжнародних театральних зустрічей-2019» були показані вистави: «Вечір» Брестським драматичним театром, «Королі стрільців» Театром Новий м. Забже (Польща), «Дитина в дарунок» Волинським драмтеатром, «Тарас» Тернопільським драмтеатром, «Украдене щастя» Житомирським драмтеатром, «Гуцульський рік» Національним театром ім. М. Заньковецької, «Момент кохання» Національним театром ім. І. Франка, «Солодка Даруся» Івано-Франківським Національним драмтеатром.

Різні форми громадської участі використовуються театрами у своїй діяльності. Так, з метою підтримки талановитої молоді та активізації аматорського театального руху міста Рівненський академічний український музично-драматичний театр з нагоди 80-річчя зніціював проведення театальної імпрези «Відкрита брама-2019». На малій сцені театру свої вистави показали дев'ять рівненських студійних театральних колективів: Молодий театр Атталії Гаврюшенко Рівненського міського палацу культури «Текстильник», театр-студія «Арлекіно» ПКС Хімік, Народний театр «Сонях», Театральна студія Рівненської ЗОШ №20 Лабораторії сучасної драматургії та режисури, Театр особливих акторів «Намисто» Рівненський міський палац дітей та молоді (РМПДМ), Театр-студія «Маленький принц» РМПДМ, Театральна лабораторія «ВідСутність» РМПДМ, Молодіжний театр «Від Ліхтаря» РМПДМ, Молодий театр ім. Агеєва (м. Чернівці) [7].

Але попри все, громадськість була головною дійовою особою у період урочистостей, як і поза ними. Дійства відбувались як на сценах театру, так і на різних майданчиках міста Рівного – у парку,

музеї, бібліотеці, філармонії, на майдані; репертуар театральних імпрез – сучасний та класичний; автори п'єс – вітчизняні та зарубіжні, сучасники та класики; тематика вистав - різноманітна; режисери – як маститі, так і молоді; учасники колективів – професіонали та аматори; культурологічні форми святкових урочистостей – різноманітні (від академій, зустрічей до шоу, презентацій); учасники урочистостей - актори та працівники всіх служб театру; географічне представництво театрів – різні міста (Житомир, Івано-Франківськ, Луцьк, Львів, Тернопіль, Чернівці) і країни (Білорусь, Польща). Культуротворчий підхід до урочистостей зробив можливим створити якісний, творчий, креативний продукт цікавий громадськості.

Діяльність творчих спілок передбачає добровільний (обирається профіль занять за інтересами) характер участі особистості у проєктах, що нею реалізуються. Розвиток ініціативи, винахідливості, наполегливості, розширення світобачення закладено у сутність культуротворчих процесів діяльності спілок. Цікавість, емоційність, цілеспрямованість, можливість проявити свої здібності, комунікування – це базова основа для їх існування. Все вищезазначене формує громадянську позицію особистості і постулюється з пришвидшеним розвитком громадянського суспільства.

Висновки. Фактологічно-практичний матеріал щодо діяльності творчих спілок в Україні існує у розрізненому, не систематизованому порядку. Попри це слід наголосити на їх активній роботі і наявності багатьох цікавих івентів, що носять кластерний характер. Творчі спілки в основі своєї діяльності заряджені на культуротворчий підхід до пошуку та здійснення сучасних проєктів. Культуротворчий модус креативних проєктів, що поєднують в собі зміст і форму з їх естетико-художнім відтворенням дійсності, ціннісно-смысловими доміантантами, новаторськими відкриттями, самобутністю, є визначальними у питанні розвитку громадянського суспільства. Суспільна спрямованість діяльності творчих спілок, їх проєктів відповідає потребам розбудови української держави.

Література

1. Аналітичний звіт за результатами оцінювання ефективності застосування окремих законодавчих актів України, що регламентують державну підтримку творчих спілок / підготовлено П.М. Білашем. К., 2021. 101 с.

2. Виткалов С.В. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: митці, художні

колективи та організатори культурно-мистецького життя краю : монографія. Рівне : ПП Дятлик М., 2014. 362 с.

3. Єдиний реєстр громадських формувань. URL : http://ddr.minjust.gov.ua/uk/672f790057d03c6f0a847105cc9f972f/edynyy_reestr_gromadskyh_formuvan/ (дата звернення : 02.02.2021).

4. Міщенко І.І. Трансформація європейських художніх течій в образотворчому мистецтві Буковини кінця XIX – першої половини XX століття (до 1940 року): автореф. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.05. К., 2009. 16 с.

5. Національні творчі спілки. URL : http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=244995965&cat_id=244995957 (дата звернення : 12.01.2021).

6. Пастушенко А., Столярчук Б. Музична спілка Рівненщини: довідник членів Рівненського обласного відділення Національної всеукраїнської музичної спілки. Рівне. Видавець О. Зень, 2020. 236 с.

7. У Рівненському облмуздрамтеатрі «Відкрита брама 2019». URL : <http://www.dramteatr.com.ua/news/item/5394> (дата звернення : 17.02.2021)

References

1. Bilash, P.M. (2021). Analytical report on the results of evaluating the effectiveness of the application of certain legislative acts of Ukraine that regulate state support of creative unions. Kyiv: N.p [in Ukrainian]

2. Vytkalov, S.V. (2014). Cultural and artistic Ukraine in regional dimensions: artists, art groups and organizers of cultural and artistic life of the region : monohrafiia. Rivne : PP Diatlyk M. [in Ukrainian]

3. Unified register of public formations. URL : http://ddr.minjust.gov.ua/uk/672f790057d03c6f0a847105cc9f972f/edynyy_reestr_gromadskyh_formuvan/ (access date : 02.02.2021) [in Ukrainian]

4. Mishchenko, I.I. (2009). Transformation of European artistic trends in the fine arts of Bukovina of the end of the XIX - first half of the XX century (before 1940). Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv [in Ukrainian]

5. National creative unions. URL : http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=244995965&cat_id=244995957 (access date : 12.01.2021) [in Ukrainian]

6. Pastushenko, A., Stoliarchuk, B. (2020). Music Union of Rivne Region: Handbook of Rivne Regional Branch Members of the National All-Ukrainian Music Union. Rivne. Vydavets O. Zen [in Ukrainian]

7. In the Rivne Regional Drama Theater «Open Gateway 2019». URL : <http://www.dramteatr.com.ua/news/item/5394> [in Ukrainian]

*Стаття надійшла до редакції 05.02.2021
Отримано після доопрацювання 26.02.2021
Прийнято до друку 04.03.2021*